

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet  
[hoeringssvar@uibm.dk](mailto:hoeringssvar@uibm.dk)

København, den 4. august 2015  
AMB, KHA, JOG, TR, KV

### **Høring vedr. lovforslag nr. L2 om indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontakthjælp, mv.**

---

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har den 3. juli 2015 fremsat lovforslag nr. L2 om integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontakthjælp mv. Lovforslaget blev førstebehandlet i forbindelse med fremsættelsen og blev også sendt i høring samme dag.

DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur vil i det følgende redegøre for sine overordnede bemærkninger til lovforslaget:

#### **1) Lovforslagets formål og forventede virkning**

Formålet med lovforslaget er at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark og samtidig at give nytilkomne udlændinge et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund. Regeringens antagelse er, at en sænkning af de offentlige ydelser vil bevirke, at udlændinge som følge heraf hurtigere vil påtage sig lønnet arbejde og blive selvforsørgende.

På den baggrund foreslås det bl.a. at indføre en *integrationsydelse*, der skal træde i stedet for kontakthjælpen for udlændinge med behov for offentlig forsørgelse, som enten får tildelt ophold i Danmark efter 1. september 2015 eller ikke opfylder opholdskravet (mindst 7 år ud af de seneste 8 år).

Integrationsydelsen kan sammenlignes med den tidligere såkaldte *starthjælp*, som var en særlig lav social ydelse, der trådte i stedet for kontakthjælp til flygtninge og indvandrere med behov for offentlig forsørgelse. Rationalet for indførelsen af starthjælpen var det samme som nu for integrationsydelsen. Starthjælpen blev imidlertid afskaffet i 2011 som led i afskaffelsen af de såkaldte "fattigdomsydelser" i finansloven for 2012. Dette skete bl.a. på baggrund af, at forskning fra Center for Analytisk Samfundsanalyse (CASA) ('Flygtninge på starthjælp', 2006) som viste, at fattigdom ikke skaber et øget incitament til at komme i arbejde og

**DIGNITY**  
Dansk Institut Mod Tortur  
Bryggervangen 55  
2100 København Ø

Tel. +45 33 76 06 00  
Fax +45 33 76 05 10

[info@dignityinstitute.dk](mailto:info@dignityinstitute.dk)  
[www.dignityinstitute.dk](http://www.dignityinstitute.dk)

CVR nr. 69735118  
P-nr. 1002304764  
EAN 5790000278114

Danske Bank Nr.  
4183-4310821209

blive selvforsørgende, men derimod skaber afsavn og skader, der får betydning såvel helbreds- som uddannelsesmæssigt og socialt for både voksne og børn.

Modsat viste forskning fra Rockwool Fondens Forskningsenhed, at starthjælpen havde en positiv effekt på kort sigt, om end beskæftigelsen blandt flygtninge ikke nødvendigvis blev permanent højere som følge af starthjælpen.

## **2) Personer med langvarig eller kronisk fysisk, psykisk eller intellektuel funktionsnedsættelse**

Mens det - som nævnt ovenfor - ikke kan udelukkes, at lave(re) sociale ydelser kan have en motiverende effekt for visse persongrupper, er det vigtigt at understrege at denne logik ikke kan anvendes i forhold til alle udlændinge og flygtninge. Dette gælder i særdeleshed traumatiserede flygtninge, herunder torturofre.

DIGNITY's erfaring med rehabilitering af traumatiserede flygtninge og torturofre har været, at den nu afskaffede starthjælp, som skulle fremme integration, reelt vanskeliggjorde rehabiliteringen og dermed også integrationen af flygtninge.

I gennem vores mangeårige kliniske arbejde har vi erfaret, at lave sociale ydelser virker mod hensigten, når det gælder uarbejdsdygtige torturofre. Motivationsfremmende foranstaltninger - såsom lave(re) sociale ydelser - der er møntet på at påvirke udlændinges *vilje* til at arbejde, vil kun kunne have den tilsigtede effekt, hvis de pågældende også har *evnen* til at arbejde. Såfremt en traumatiseret flygtning ikke har evnen til at arbejde eller uddanne sig pga. kronisk fysisk, psykisk eller intellektuel funktionsnedsættelse, vil en reduktion af de sociale ydelser ingen effekt have på deres beskæftigelsessituation. Lave sociale ydelser vil derimod have negative konsekvenser for deres trivsel og helbred.

Lovforslaget foreslår en ændring af § 22, stk. 6-8 i lov om aktiv socialpolitik, således at der indføres en dispensationsmulighed fra bestået prøve i dansk for opnåelse af tillæg. Dette betyder at personer, der er lægeligt diagnosticeret med en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse og som følge heraf ikke er i stand til – eller har rimelig udsigt til – at kunne bestå en danskprøve, vil kunne få dansk tillæg. DIGNITY anser denne dispensationsmulighed som en positiv foranstaltning, som anerkender at visse persongrupper, herunder svært traumatiserede flygtninge med langvarig funktionsnedsættelse, ikke har mulighed for at lære dansk og dermed skal have adgang til dispensation.

- ⇒ DIGNITY ønsker at anbefale ministeriet, at forslaget om at give mulighed for dispensation i § 22, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik udtrækkes fra ikke alene at gælde tillæg for bestået prøve i Dansk 2 til også at omfatte de øvrige tillæg, herunder tillæg for ordinær beskæftigelse, uddannelses-

forløb, deltagelse i samfundslivet og bestået prøve i viden om danske samfundsforhold.

Såfremt lovforslaget vedtages i sin nuværende form vil det betyde, at rehabiliteringen af traumatiserede flygtninge forringes af følgende årsager:

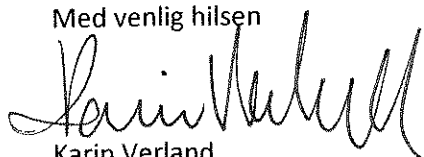
- Forringet eller ingen mulighed for at modtage behandling pga. udgiften til transport til og fra behandlingsstedet.
- Vanskelighed ved at koncentrere sig om den psykologiske -og fysioterapeutiske behandling, da de socio-økonomiske vanskeligheder, afledt af den generelle fattigdom, vil skygge for koncentration om traumbearbejdningen. Der er risiko for en gentagelse af tidligere erfaringer fra starthjælpsperioden, hvor PTSD symptomerne blev kroniske i stedet for at aftage.
- Kompromittering af behandlingen pga. risiko for at medicin, skoindlæg eller andre ordinationer i forbindelse med rehabiliteringen vil ikke kunne indkøbes, da der ikke er råd til det.

De begrænsninger, der forekommer økonomisk i form af lave ydelser, vil have størst betydning af børn i familier med voksne, der ikke opfylder opholdskravene. Det er dem, der vil lide under deres manglende mulighed for at kunne blive integreret på lige fod med danske børn. Det er deres langsigtede sundhedstilstand, der vil blive påvirket af de afsavn, de vil opleve i det daglige mht. til sund kost mm. Det er også de børn, der kan udvikle koncentrations -og hukommelsesproblemer fremover pga. deres generelle sundhedstilstand.

Lovforslaget vil også kunne have utilsigtede samfundsmæssige omkostninger. Traumatiserede flygtninge, som ikke kan overskue at modtage behandling pga. en økonomisk presset hverdag, vil pga. deres ubehandlede traumer og somatiske lidelser belaste det generelle social-og sundhedsvæsen i Danmark.

Sammenfattende ønsker DIGNITY at anbefale ministeriet, at lovforslaget taget højde for at svært traumatiserede flygtninge, som har en langvarig fysisk, psykisk eller intellektuel funktionsnedsættelse, vil have meget ringe eller ingen mulighed for at komme i arbejde og blive integreret i det danske samfund, ved at de gives adgang til dispensation for kravene for opnåelse tillæg som skitseret ovenfor.

Med venlig hilsen



Karin Verland

Direktør